

פרשת חוקת-בלק

בס"ד. משיחת יום ה' פ' בלק, י"ב תמוז ה'תש"מ

רשימה פרטית בלתי מוגה

בנוגע למאסר והגאולה, ידועה השאלה המפורסמת: למה עשה ה' ככה? למה היה צריך להיות תחילה עניין המאסר, ורק לאחר מכן עניין הגאולה? לכאורה, כל המעלות והעניינים שבאו על ידי הגאולה, יכלו לבוא ללא המאסר שהיה לפני כן. מהו ההכרח לכך שזה יבוא כתוצאה מעניין המאסר? והקושייה מתחזקת עוד יותר: במשך ימי המאסר, נשללה מהרבי האפשרות לעסוק בעניינים שהוא היה יכול לעסוק בהם אפילו בהיותו במצב שלפני המאסר והגאולה. לפני מאסרו, הוא פעל - לפי המצב דאז ולפי האפשרות שהיתה לו - וניצל את המצב בשלימותו - ואפילו יותר מכפי שהיה אפשרי - על ידי מסירות נפש על הפצת התורה והיהדות, בנוסף ללימוד שלו לעצמו ולקיום המצוות בהידור שלו עצמו. ואילו במשך ימי המאסר, כפי שראו בפועל, לא היו קיימות האפשרויות שהיו לפני המאסר. וזה קשור לפרשת שבוע זה, בה מופיע הפסוק: "כרע שכב כארי וכלביא מי יקימנו". ויש על זה 'תורה' של הבעל-שם-טוב, שמפרש את המלים "כרע שכב כארי וכלביא", על פי מה שכתוב ש"אין הארי שוכב אלא בשביל לטרוף טרף". רואים בפשטות שטבעו של אריה הוא שלפני שהוא קופץ לטרוף טרף, הוא שוכב. עניין השכיבה הוא שהוא מנמיך את עצמו, שוכב ומכופף את ראשו וגופו. וזה מאפשר לו "לטרוף טרף".

ולכן, מסביר הבעל-שם-טוב, זהו העניין של "שבע יפול צדיק וקם". הסיבה לכך שלפעמים רואים "נפילה" בחיי הצדיק, היא כדי שאחר כך יתקיים בו "וקם". משום שלא יכולה להיות עלייה גבוהה כזאת, אם לפני כן הוא לא "יפול". וזאת בדומה לאריה; כדי שהוא יוכל "לטרוף טרף", הוא חייב לפני זה "לשכב" - להוריד את הראש ואת כל הגוף למטה, וזה נותן לו את האפשרות לזנק ו"לטרוף טרף", על ידי זה ש"שבע יפול צדיק".

הוא מאפשר לעצמו לרדת מדרגתו וממדריגתו - שהרי עניינו הוא לימוד התורה וקיום המצוות בהידור, והוא יורד מדרגתו הגבוהה, ומתבונן ב'לבושויו' של האדם אותו הוא 'מברר', וזה מאפשר לו להעלות אותו. "מוריד שאול - ויעל": הוא מוריד את עצמו אל השאול, ומעלה את האדם שהיה בשאול. והעלייה היא באופן כזה שגם ה'מברר', הצדיק עצמו, מתעלה פי כמה פעמים, בהשוואה למעלתו ומדריגתו הקודמת.

זהו גם אחד ההסברים שניתנו באופן כללי לעניין הגלות. הקב"ה חפץ בעניין הגלות כדי שבני ישראל יגיעו לעלייה בעבודת השם בכלל, בלימוד התורה וקיום מצוותיה, "כמצות רצונך" דוקא - כפי שזה יהיה לעתיד לבוא, בביאת המשיח. ומדוע חייב להיות לפני כן דוקא עניין הגלות? בגלות, לכל לראש, אין אפשרות לקיים כמה וכמה מצוות. למעשה, אין אפשרות לקיים את רוב המצוות.

התשובה על זה היא שהקב"ה יודע שבאופן זה נוכל "לטרוף טרף". דוקא על ידי ש"פיזרן הקב"ה לבין אומות העולם" - באופן של "פיזור". "ישנו עם אחד", אבל הוא "מפוזר ומפורד בין העמים". -

פרשת חזקת-בלק

דוקא באופן זה, נוכל 'לברר' ולהעלות את העולם, ובכל פעם מעלים חלק נוסף: "ואתם תלוקטו לאחד אחד", עד שנגיע לזמן שבו יהיה בניין בית המקדש.

ואז תתקיים ההבטחה האמורה בפרשתנו, "וישראל עושה חיל", שבני ישראל הולכים מחיל אל חי בלימוד התורה וקיום מצוותיה, עוד בזמן הגלות. וזה מוביל אותנו מיד אחר כך להליכה מחיל אל חיל לקבל פני משיח צדקנו, שילמד תורה את כל העם כולו.

וכאשר מתווסף בלימוד התורה, מתווסף גם בקיום המצוות - שהרי "גדול תלמוד שמביא לידי

מעשה" – בהידור בקיום המצוות ועל אחת כמה וכמה בקיום המצוות כפשוטן. ובמהרה בימינו ממש!

